

100 האחוזים

של ארידור

100 האחוזות

של משל

מעסיקים עובד אחד נוסף. אלה משלמים את השכר לעצמם, ושום הסכמי שכר לא חלים עליהם.

לסטטיסטיקה זו של הביטוח הלאומי אין שום משמעות לגבי השכר האמיתי במשק שמושגם ל" שכירים. ההוכחה לכך היא ה" סטטיסטיקה של סקר כוח-אדם שנערך על ידי המשכה המרכזית לסטטיסטיקה שעוסקת רק בשכר של שכירים באמת, אלה שעובדים אצל מישהו אחר ולא אצל עצמם, ועליהם חלים הסכמי העבודה, על כל העיוותים, ניצולים והפסדי ה" שכר שנובעים מהם. לפי סטטיסטיקה זו השכר הממוצע במשק הוא כחצי מן השכר הממוצע הרישמי שנלקח מן "הסטטיסטיקה" של הביטוח הלאומי.

התפוקה של הפועל הישראלי היא מחר ציט תפוקתו של הפועל בארצות המערב ביות המתועשות, אך שכרו הוא רק שליש משכר עמיתו בחו"ל. פירוש הדבר שהוא הפועל הישראלי מנוצל הרבה יותר מ" עמיתו שמעבר לים. מסד-הכל של השכר נטו במדינת ישראל, אפשר לקנות רק 27% מן הצריכה הפרטית בארץ.

כלומר: אם כל עובדי ישראל היו מוציאים את כל שכרם שהרי ויחיו כמשך השנה לצריכה הפרטית טיט שלהם, יכלו לקנות פחות מ"1/3 מן הצריכה הפרטית; 2/4 מן הצריכה הפרטית במדינת ישראל לא נקנה מן השכר! אפילו לפי הסטטיסטיקה של הביטוח הלאומי מן כל השכר נטו בשנה מפוגל רק 40% מן הצריכה הפרטית השנתית במשק.

כל שכר עובדי המדינה האזרחיים — הברוטו ועוד, ולא הנטו — שכר זה שתמיד צריך לצמצם כדי להצילנו מן ה" אינפלציה, אינו עולה על 7%-6% מן התקציב. אמילו לא ישלמו אף אגורה לכל עובדי המדינה, לא תהיה לכך שום הש" פעה על התקציב, על הגרעון ועל האינ-פלציה.

הפסדי השכר של הרבים גור" מים ררווחים עצומים. המעטים ש" משתמשים בהם להשקעות בכור" סה, לזירבון הקניות האינפלציו" ניות, לזירבון היובא שמקלקל את מאזן התשלומים. ואם עוד נשאר משהו מהרווחים, מכריחים אותם לחו"ל. אם יורידו עוד יותר שכר זה, הרי רק תופעות אלה יגברו. מקור הפסד השכר הוא מקור הרווח האינפלציוני והוא: ההפרש שבין קצב עליית המחירים לבין קצב עליית המשק כולו, אלא חל על כל ענף וענף, על כל (המשך בעמוד 61)

החלקית מצטבר לעשרות רבות של אחוזים ריאליים, וזאת מבלי לקחת בחשבון את ההפסדים בגין המירווחים הגדולים בזמן בין תשלום לתשלום.

השקרים של הסטטיסטיקה

אין שום ספק שמישהו מרוויח מהפ" סדים אלה. זה לא ייתכן אחרת. אין לי גם ספק שהתוספות הענפיות המיפעי" ליות למיניהם אינן מפצות על הפסדים אלה, בכל אופן לא בכל הענפים ובוודאי שלא בכל המיפעלים.

כאשר דו"ח התפוקה וההכנסה הלאומית מדבר על עליה ב"10% בשכר הריאלי ב"1981, לא מדובר בעליה בכוח הקניה של השכר, אלא בעליה בעקבות השכר עבור המיפעלים. רוב רובה של עקבות זו היא ממיסים, באקף צורות שר" נות ומשונות, וייתכן מאוד שהממ"י משהה ררוויחה המון מיסים ריי" אלים מן השכר בגין "העקבה הריי" אלית" הזו.

בנוסף לזה יש לזכור כי כבסיס לחישוב גובה השכר משמשת הסטטיסטיקה של הביטוח הלאומי. בסטטיסטיקה זו של ה" שכר לא כלולים השכירים בלבד. מלבד שכר השכירים כלולים בה גם שכרם של העצמאיים ובעלי המיפעלים. ברגע שאלה

שחר — שתחיתה את המס השונוי על כל מרכיבי השכר, כולל הוצאות על רכב והבראה, כולל תשלום בעד שעות נוספות ומישמרות שניות ושלישיות — אין שום דרך לשלם לעובד על מאמצים נוספים. הדבר השפיע בצורה קטסטרופלית על הפריון וגם על ההכנסה הנטו של העובד. בזמן הגיע הזמן לשנות עיוות זה.

ההסתדרות, לעומת זאת, אינה תומכת בתשלום תוספת יוקר מלאה, לא 100% וגם לא בכל חודש. את ההפסדים בגין שחיקת השכר היא מציעה למלא בתוספת מיפעליות וענפיות. מה פירוש תוספת יוקר של 80%? אם האינפלציה עולה ב"30% במשך שלושה חדשים, השכר שלנו יעלה ב"24% בלבד (24% הם 80% מ"30%). אם האינפלציה נמשכת עוד שלושה חר" דשים בקצב של 30%, אנו נקבל שוב 24%, אך 24% אלה כבר מחושבים על-פי השכר המוקטן הקודם.

במשך שישה חודשים האינפלציה יה עלתה ב"69%, אך השכר שלנו עקב רק ב"53%. תוספת יוקר של 80% גרמה להפסד של 5% של השכר הריאלי בשלושה החודשים הראשונים, אך בשישה החודשים הראשונים ההפסד המצטבר עקב כבר ל"10% ממנו.

כאשר האינפלציה הגבוהה נמשכת כמה שנים, הפסד השכר בגין תוספת היוקר

החתימה על הסכמי השכר החדשים עומדת על הפרק. הוויכוח על שיטת תשלום תוספת היוקר בעיצומה. אך ה" צדדים בוויכוח החשוב הזה התחלפו. עד לאחרונה עמדו מזכ"ל ההסתדרות, ירוחם משל, ושר-האוצר, ירום ארידור, משני עברי המיתרס. ירוחם משל מצא עצמו — לא בפעם הראשונה, כברית עם ליטכת התיאום של האירגונים הכלכליים, ועם אירגוני המעסיקים. כל אלה התנגדו ב" חוקף לתשלום תוספת יוקר הצמודה ב" 100% לעליית המדד.

שר-האוצר, לעומתה, היה ב"ברית ל"13 הוועדים הגדולים במשק, בדרישה לתוספת יוקר מלאה, הצמודה, ב"100%. אך בני" תיים השתנו החיותות. שר-האוצר נסוג לפתע והתברר כי כאשר דיבר שר-האוצר על 100%, הוא "התכוון" לתוספת יוקר מלאה. זהו הסבר מזור מאוד. גם תוספת יוקר צמודה ב"100% אינה מלאה. משום שהיא משולמת אחר"י עליית המחירים. כאשר מדובר בתוספת יוקר של פחות מ"100%, היא "מלאה" הרבה פחות, וה" מילה "מלאה" היא ריקה מכל תוכן. עמדתו של ירוחם משל אינה מפתיעה. להסתדרות, שמשל עומד בראשה, יש הרבה אחוות פיאווליות בעליה לשמור עליהן. בדיוק כמו לכל המעסיקים האחרים ברור גם לירוחם משל, שאם תשלום תוספת יוקר מלאה (מלאה באמת, ולא "מלאה" בנוסח החדש של ארידור), ייפגעו ריווחי כור, טולל-בונה, בנק-הפועלים, ו" שאר המיפעלים הכלכליים שבשליטת ה" מערך. תוספת יוקר צמודה ב"100% תיפגע ב"100 האחוזות הללו, והן מעניינות את משל יותר מאשר מעניינות אותו רוחות העובדים.

עדיין לא ברור מדוע חזר בו ארידור, אך יש לשער כי לנחצם של בעלי-ההון שתומכים בליכוד היה חלק בכך. כפי שאנוכיח להלן, עקובה תוספת יוקר מלאה לפגוע ברווחים האינפלציונים שלהם, הנובעים בחלקם מכך שתוספת היוקר אינה צמודה כמקוואה למרד. עכשיו נותרו רק 13 הוועדים הגדולים מאחרי הדרישה לתוספת יוקר של 100%.

מאת אסתר אלכסנדר

אך הם לא מסתפקים בתשלום שיהיה אחת לשלושה חודשים, אלא דורשים זאת כל חודש. דרישה זו היא נכונה, כי אם ה" אינפלציה ממשיכה לעלות באופן רצוף במשך שלושה חודשים, והשכר נשאר קבוע במשך אותו זמן, הרי שהשכר נשחק החודשים לא מפצה על שחיקה זו. כדי שהשכר לא יישחק יש לשלם 100% תוספת יוקר לעתים קרובות ככל האפשר. במשך שלנו, שבו תשלומי השכר הם חודשיים, פירוש הדבר: בכל חודש, בנוסף להגנה מלאה זו על השכר הריי" אלי, דורשים 13 הוועדים גם תוספת תפוקה וגם הקלות מיסוי בעד עבודות נוספות ועל דמי הבראה של העובדים. גם שתי דרישות נוספות אלה הן במקומן. מאז הרפורמה של ועדת כ"ך

.. כל השכר המשולם במשק מספיק לקניית שלישי בלבד מהצריכה הפרטית!